वरस्तस्य फलञ्च मधुरं मनाक्" भावप्र० । "बिल्वार्क-खदिराकीर्णं कपित्थधवसङ्कुलम्" भा० आ० ६९ अ० । "मा विद्या च हरेः प्रोक्ता तस्या ईशो यतो भवान् । तस्मान्माधवनामासि धवः स्वामीति गम्यितः" हरिवं० २७९ अ० । भावे अप् । ६कम्पने ७विधूनने च पु० ।

धवनि स्त्री धू-करणे अनि । अनले यास्कः निं० ।

धवल पु० धाव-इला० बल वा०कुत्सः धवं कर्म्म खादि खा-क वा । "धवलः १बिन्दुरे २सिते । ३मङ्गोले चाथ धवली ४सौरभ्यां बहुदाहृता" विश्वः । सौरभ्यामेव गौरा०ङीष् । श्वेतवर्णयुक्ते त्रि० अमरः अत्रार्थे स्त्रियां टाप् । "गौता येन निशा यशाङ्कधवला" उद्भटः । ५निर्मले त्रि० त्रिका० । "क्रियते धवलः खनूस्वर्णैर्धवलैरेव क्षितेतरैरधः" माघः । ६धवलवृक्षे ७चीनकर्पूरे स्त्री । पद्मेतमरिचे न० राजनि० । ८रागभेदे स च भरतमते हिन्दोलरागस्य अष्टमः पुत्रः सङ्गीतशास्त्रम् । १०छन्दोभेदे "धवलः पाण्डुरुहिटो रक्तपित्तहरो हिमः । रसे वाके च मधुरः संग्राही वातशान्तिकृत्" भावप्र० । ११छन्दोभेदे तल्लक्षणं यथा "द्विजवर ! नवयुगसनगणन नवयुगसकं विमलवलयमपि च कलय सकलजन-सुखम् । फणिपतिवरमणितमनलमिह हितं विमल-कविसुहृदिव कवितमिति भुवि विदितम्" ।

धवलगिरि पु० कर्म० । स्वनामख्याते पर्वतभेदे ।

धवलपक्ष पुंस्त्री धवलौ पक्षौ यस्य । हंसे राजनि० स्त्रियां जातित्वात् ङीष् । "धवलपक्षविहङ्गमकूजितैः" माघः । कर्मधा० ।१चान्द्रमासघटके मासदयतिथ्यात्मके २शुक्ले पक्षे पु०

धवलपट्टिनी स्त्री कर्म० । श्वेतपाटलिकायाम् राजनि० ।

धवलमृत्तिका स्त्री कर्म० । (खड़ि) खटिन्यां राजनि० ।

धवलयावानल पु० कर्म० । श्वेतयावानले यावनालवेदे राजनि० ।

धवला स्त्री अनुदात्तत्वाच्च ङीष् । शुक्लवर्णायां स्त्रियाम् । अमरः । [धवलिम्नः मूलपाथेरभिख्याम्" माघः ।

धवलिमन् पु० धवलस्य भावः इमनिच् । श्वेतत्वे "अधिगत-

धवलोत्पल न० कर्म्म० । कुवलये राजनि० ।

धवाणक पु० धुनोति इत्यादीनि धू-आणक । वायौ उज्ज्वल०

धवित्र न० धू-करणे इत्र । रत्नचर्मनवव्यजने अमरः । "सञ्जनेद धवित्राणि परिवीय" कात्या० श्रौ० २६।२।१० । "धुनोत्यनिरिति धवित्रमपि कृष्णाजिनखण्डनिर्मिता-स्तवो व्यजनाः" देवजनाथः ।

धस् त्रि० धा-कसन् । १धारके रेतोधाः पुरोधाः । २ब्रह्मणि पु० मेदि० । ३दहस्यतौ उणा० ।

धा धारणे पोषणे दाने च जुहो० उभ० सक० अनिट् । दधाति धत्ते धत्से दध्यात् दधातु धेहि अदधात् अधत्त । अधात् अधित । दधौ दधे । दधिथ दधाथ । दधिव धाता धास्यति । धीयते अधायि अधाविधाताम् अधिधाताम् । हित्वा हित्वा हितिः । "त्वं सुग्धाणि ! विमेव कलुषिकवा धत्से मनोहारिणीम्" सा० द० । "इमं नो यज्ञमस्तेषु धेहि" ऋ० ३।२१।१ "तत्र त्वा देवा सविता दधातु" ऋ० १०।१७,४ "धर्मे दध्यात् सदा भवः" मनुः । "निवेशाय मनो दधुः" भा० व० ६५ अ० । "न नाशमधिगच्छेयुरिति ने धीयते मतिः" भा० विरा० २८ अ० । "हिंस्राहिंस्रे मृदुक्रूरे धर्माधर्मावृतावृते । यद् यस्य सोऽदधात् सर्गे तत्तस्य स्वयमाविशत्" मनुः । "यथापमानमनमस्यं देयं भक्तेऽन्यदुर्वहम्" भट्टिः । "नामधास्यत् कथं नामो यथाभ्यस्तदुभिः कवैः" कुमा० धापयति धितृषति । "त्वं वज्रिं कुह धितृषथः" ऋ० १।४६।८

अति+अतिक्रम्य धारणे अतिशयधारणे च "आवुर्वन्ते अति-हितं पराचैः" अथ० ७।९२।२ ।

अधि+आधिक्येन धारणे "यज्ञार्थदाय भवो अध्यधत्त" ऋ० १।११७।८ ।

अनु+पश्चाद्धारणे । "अथान्यान् (तण्डुलान) कुताञ्जाश्वत्थीषु समित्सु अनुदधीरन्" लाट्या० ४।९।१४ ।

अन्तर्+आच्छादने वस्त्रान्तरेण व्यवधाने । "उदुम्बरशाखा-मन्तर्धायाभिषिञ्चति" ऐ० ब्रा० ८।७ । तिरोधाने "ते चान्तर्दधिरे नागाः" भा० आ० १२९ अ० ।

अपि+तिरोधाने आच्छादने । "धनेनाधर्म्मलब्धेन यच्छिद्र-मपिधीयते" भा० उ०३४अ० । वा अतो लोपः "पिधान-मपिधानम्" अमरः ।

अभि+कथने "वाचात् सङ्केतितं योऽर्थमभिधत्ते स वा-चकः" का० प्र० । "गणनव्यवहारे तु हेतोः संख्याभि-धीयते" भाषा० ।

प्रति+अभि+प्रत्युत्तरकथने । "मया च प्रत्यभिहितं देवका-र्यार्थदर्शनात्" भा० उ० १९ अ० ।

अव+मनःसंयोगविशेषे अभिनिवेशे "अवधानपरे चकार वा" कुमा० । अधःस्थापने पातने च "यां ते कृत्यां कूपे अवदधुः" अथ० ५।६१।७ । "नितः कूपेऽवहितः" ऋ० १।१०५।१७